

2135 12.03.07
Naw

KANCELARIA SENATU
GABINET MARSZAŁKA SENATU
Dział Prezydialny

wpłynęło dn. 12.03.2007
nr. 215 podpis.

Warszawa, dnia 07.03.2007 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

Jan Szyszko

SWNiPN/n/4141-2/2/490/07/jm

Pan Ryszard Legutko
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na oświadczenie senatora Piotra Zientarskiego złożone podczas 26. posiedzenia senatu RP w dniu 25 stycznia 2007 r. w sprawie wyznaczenia obszarów specjalnej ochrony ptaków „Ostoja Drawska” i „Puszcza nad Gwdą” przedkładam następujące stanowisko.

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 jest wyznaczana na europejskim terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej w celu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt zagrożonych wyginięciem. Polska, w ramach procesu integracji z Unią Europejską, została zobowiązana do wyznaczenia na swoim terytorium sieci obszarów Natura 2000 na podstawie kryteriów określonych dla wszystkich krajów członkowskich w dyrektywie Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków oraz dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

W ramach przeprowadzonej implementacji wyżej wymienionych dyrektyw, Polska w ustawie o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z poz. zm.) wprowadziła zapisy określające procedurę wyznaczania obszarów Natura 2000.

Zgodnie z art. 27 ww. ustawy minister właściwy do spraw środowiska opracowuje projekt listy obszarów Natura 2000, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej. Projekt ten wymaga zasięgnięcia opinii właściwych miejscowo rad gmin. Niezłożenie opinii w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu uznaje się za brak uwag.

Mając na uwadze wyżej przedstawione uregulowania prawne Ministerstwo Środowiska w dniu 23 listopada 2006 r. pismem znak: DLOPiK-op/n/4141-2/32/06mż-w przesłało do terytorialnie właściwych gmin propozycje 76 obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 celem uzyskania ich opinii.

Wszelkie informacje dotyczące propozycji obszarów Natura 2000 (mapy, standardowe formularze danych propozycji obszarów Natura 2000), były udostępnione opinii publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska www.mos.gov.pl/natura20000, o czym rada gminy była poinformowana w piśmie przewodnim z dnia 23 listopada 2006 r. znak: DLOPiK-op/n/4141-2/32/06mż-w. Na podstawie przekazanych informacji rada gminy miała możliwość przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami gminy i przesłania ich opinii dotyczących proponowanych obszarów Natura 2000 w drodze uchwały rady miasta.

Reasumując należy zatem uznać, że zarówno władze gmin, jak i opinia publiczna zostały należycie włączone w proces wyznaczania Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

W uchwale Nr IV/17/06 z dnia 20 grudnia 2006 roku, przesłanej przy piśmie z dnia 21 grudnia 2007 roku, znak: GKO-6136/3/2006, Rada Miejska w Czaplinku przedstawiła negatywną opinię dla propozycji wyznaczenia obu obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, uzasadniając swoją decyzję względami społeczno-gospodarczymi. Według radnych projektowane obszary Natura 2000 będą dodatkowym ograniczeniem w rozwoju gospodarczym gminy, obok już istniejących form ochrony przyrody (m.in.: Drawski Park Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Drawskie”) i zniechęcą potencjalnych inwestorów do prowadzenia działalności na terenie gminy Czaplinek.

Negatywne stanowisko Rady Gminy Czaplinek było przedmiotem analizy eksperckiej, jednak podczas wyznaczania obszarów Natura 2000 przyczyny natury społecznej czy gospodarczej nie mogły być powodem wyłączenia ich z propozycji obszarów do sieci Natura 2000. Jedynym kryterium przy wyznaczaniu obszarów Natura 2000 jest kryterium naukowe. Za podstawę zgłoszenia obszaru do Komisji Europejskiej wzięto propozycje eksperckie obszarów specjalnej ochrony ptaków, będące w dyspozycji Ministerstwa

Środowiska, posiadające opracowane przez tych ekspertów Standardowe Formularze Danych (SDF) z szacunkowymi danymi. Każdy z tych obszarów został zweryfikowany z użyciem wyników inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej w roku 2006 w resorcie środowiska w odniesieniu do wybranych gatunków ptaków, przyjętych za bardzo ważne z uwagi na założenia Dyrektywy Ptasiej, a mianowicie: bielika, bociana czarnego, orlika krzykliwego, żurawia, cietrzewia i puchacza. Za kwalifikujące się na obecnym etapie do zgłoszenia przez Rzeczypospolitą Polską uznano te z obszarów, w których stwierdzono równomierne występowanie w wystarczającej liczebności ww. gatunków ptaków, w tym obszary: „Puszcza nad Gwdą” i „Ostoja Drawska”.

Pragnę poinformować, że obszary Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą” i „Ostoja Drawska” zostały uznane przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków za ostoje ptaków o znaczeniu europejskim (IBA – Important Bird Areas), zgodnie z kryteriami ustalonymi przez BirdLife International, ogólnoswiatową federację organizacji zajmujących się ochroną ptaków i ich siedlisk. „Puszcza nad Gwdą” to jedna z 10 najważniejszych w Polsce ostoi bielika i lelka, poza tymi gatunkami bytuje tam jeszcze co najmniej 20 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, w tym m.in.: bąk, kania czarna, kania ruda, orlik krzykliwy, rybołów i włochatka. W „Ostoi Drawskiej” stwierdzono występowanie co najmniej 37 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, a obszar ten jest jednym z najważniejszych miejsc lęgowych ptaków drapieżnych: trzmielojada, kani czarnej i rudej, orlika krzykliwego i bielika, a także jedną z trzech najważniejszych w Polsce ostoi lęgowych żurawia.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92 poz. 880, z późn. zm.), dla obszarów Natura 2000 nie ustanawia się zakazów, jak ma to miejsce w przypadku innych form ochrony przyrody przewidzianych prawem krajowym. Jedynym ograniczeniem obowiązującym na terenie obszarów Natura 2000 jest zapis w art. 33 ust. 1, który brzmi: „Zabrania się podejmowania działań mogących w znaczny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000(...)”. Należy zauważyć, że ograniczenie to jest dużo mniej restrykcyjne od zakazów wprowadzonych dla innych form ochrony przyrody. Należy zwrócić uwagę, iż celem ochrony obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, jest ochrona siedlisk i gatunków dziko występujących ptaków. Nie można się zgodzić z tezą, iż wprowadzenie obszarów Natura 2000 powoduje powielanie ograniczeń w istniejących już na tych terenach

formach ochrony przyrody, ponieważ cele ochrony jak i ograniczenia nie są tożsame z istniejącymi formami ochrony przyrody.

Europejska Sieć Obszarów Natura 2000 jest wyznaczana w poszanowaniu idei zrównoważonego rozwoju. Przepisy art. 36 ust. 1 ww. ustawy określają, że na obszarach Natura 2000 działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu, działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb nie podlega ograniczeniu, jeżeli nie zagrażają one zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin lub zwierząt ani nie wpływają w sposób istotny negatywnie na gatunki roślin i zwierząt, dla ochrony których wyznaczony został obszar Natura 2000. Ponadto zastosowanie formy ochrony przyrody, jaką jest obszar Natura 2000, może sprzyjać rozwojowi turystyki, produkcji wysokiej jakości żywności oraz dywersyfikacji rynku pracy poprzez popyt na usługi na rzecz ochrony środowiska. Przynależność danego obszaru do sieci obszarów o priorytetowym znaczeniu dla zachowania różnorodności biologicznej Unii Europejskiej, jest swego rodzaju etykietą informującą zarówno w kraju, jak i za granicą, o unikatowych walorach przyrodniczych, wokół których programować można rozwój na szczeblu lokalnym. Na bazie walorów przyrodniczych budować można, jak pokazują doświadczenia, „zielony” biznes, głównie związany z usługami turystycznymi. Dodatkowo, istnieje szereg mechanizmów finansowych, związanych ze środkami wspólnotowymi, które mogą być uruchomione właśnie dla terenów sieci Natura 2000 – na działania służące czynnej ochronie przyrody – lub w związku z terenami przyrodniczo cennymi np. rozwój agroturystyki, „zielone” miejsca pracy, edukacja ekologiczna czy tworzenie produktu lokalnego. Dla właścicieli oraz zarządców terenów rolnych położonych w obszarach Natura 2000 tworzone są odpowiednie regulacje prawne umożliwiające im dostęp do funduszy Unii Europejskiej, uzyskanie rekompensat z tytułu ograniczeń wynikających z ochrony w ramach sieci Natura 2000 oraz uzyskanie środków na realizację strategii rozwoju prywatnych przedsiębiorstw (gospodarstwa rolne, prywatne, usługowe) związanych z ochroną, promocją, edukacją i udostępnieniem turystycznym walorów przyrodniczych na obszarach sieci Natura 2000. Dlatego też obszary Natura 2000 powinien być postrzegany raczej jako czynnik umożliwiający, a nie ograniczający rozwój gospodarczy na szczeblu lokalnym.

Należy podkreślić, że jedynym branym pod uwagę przez Komisję Europejską kryterium wyznaczania obszarów Natura 2000 są podstawy naukowe dotyczące wartości przyrodniczych. Prace nad wyznaczeniem propozycji obszarów Natura 2000 były realizowane

przy udziale grupy niezależnych ekspertów z wielu dziedzin nauk przyrodniczych. Kryteria wyznaczenia obszarów Natura 2000 zostały określone w rozporządzeniu nr 795 Ministra Środowiska w sprawie typów siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000. Obszary „Ostoja Drawska” i „Puszcza nad Gwdą” w pełni spełniają kryteria obszarów Natura 2000.

Aktualnie obszar specjalnej ochrony ptaków „Ostoja Drawska” i „Puszcza nad Gwdą” znalazły się w transzy listy obszarów Natura 2000 przesłanych w dniu 31 stycznia 2007 r. do Komisji Europejskiej.

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

